

M A G Y A R K U R I R.

*Bécs, Kedden, October' 25-dikén, 1825.**Magyar Ország.*

P o s o n y. — A' Primás-Érseki kastélynak, melly most a' Császári Királyi Udvar' lakhelye, templomában, Oktober 18-dikán délelőtti 11 órakor tétettek-meg a' boldogult Maximilián Jó'sef Bava-riai Király' utolsó halotti tiszteletei. A' templom' felső Orátoriumában valának Felséges Aszszonyunk, testvérével Sofia Cs. Fő Herczegaszszonyal, a' F e r e n c z K á r o l y Cs. Fő Herczeg' Hitvesével, mint Atyjok'halála által mélységesen megilletődött Keservesek. Ugyan ezen Orátoriumban valának jelen Császár és Király Ő Felsége, a' maga Kedves fiával F e r e n c z K á r o l y Cs. Fő Herczeggel együtt; a' másik Orátoriumban pedig, F e r d i n a n d K o r o n a Örökös, J ó ' s e f Nádorispány, Hitvesével M á r i a D o r o t h e a Cs. Fő Herczegaszszonnyal, és A n t a l Cs. Fő Herczeggel. Jelen valának továbbá ezen szomorú halotti tisztelet-tételen az Udvari minden Fő Tiszti Karok; az Ország' Báráji, az Érsekek és Püspökök; a' Belső Titkos Tanácsosok, 's Primás Ő Herczega, mint Misemondó Fő Pap, mint Assistensekkel következő Nagyságos és Fő Tisztelendő Urakkal, a' Nagy Várad-i és Veszprémi Püspökökkel, Fő Tisztelendő Alogovich Sándor, Jordánszky Elek, Majthényi Antal Esztergomi, Strajter Jó'sef, Csauz István Kolotsai és Orgler Jó'sef Posonyi Praepost Urakkal. A' Királyi Bava-riai Czimerekkel megrakatott Gyászos alkotmányt a' templom' közepén Magyar Királyi Nemes Testörzök vették körül; a'

templom' ajtajánál pedig a' már Bétsbe el-
 útazott Cs. K. Darabant Testörzök helyett Grenadíros Strázsamesterek állottak. A' Cs. K. Udvar gyászruhában jelent-meg a' halotti pompán. Az ülő helyek mindenütt gyászszal valának köröskörül beborittatva. A' Romai szent rendtartás szerént való abszolútióra a' Váczi és Rosnyói F. T. Püspök Urak állottak-ki a' halotti alkotmányhoz. Elkezdődvén a' szomorú muzsika, mindeneknek szíveket, mély kesergésre indította, melyből való részvételjeket az Ország' Fő Rendjei a' magok' 20-dikban tartott ülésekben olly módon nyilatkoztatták-ki egy e'-végre kinevezett különös Deputáció által Nádorispány Ő Cs. Fő Herczega előtt. hogy azt a' Felségek' elibe is elvinni, alázatossággal kikérvék. Ő Excelentziája pedig a' Kir. Ajtónállók' Mesterének Képviselője, az ezen szomorú esetre nézve felvételendő gyászruhának hat hetekig lejendő hordozását ahoz illő Nyilatkoztatás által kihirdetné.

Az ezen napok alatt elébb Kerületi azután egész Gyűlési ülésekben megfontoltatott 's mint két Tábláknál megerősítettett alázatos Representációja a' Fő és Tekintetes Karoknak és Rendeknek, melyet a' Királyi Felséges Propositziókra készítették, tellyesen megkészülvén Oktober' 20-dikán Egész Gyűlésben felolvastatott, 's utolsó felolvastatás alá adatván, 21-dikben előbb a' Kerületi Gyűlések 's azután Egész Gyűlés előtt felolvastaték, 's már minden módon elkészülvén 's a' szokott aláírások által is megerősítettvén, mostan már tsak Felséges és Kegyelmes megerősítettést.

vár, melynek leérkezéséig a' Fő és Tek. Rendek és Karok, egyéb fontos és szükséges tárgyaknak megtartolásában foglalatoskodnak.

Görög Országi Tudósítások.

A' Kándiai támadás is megvalóságosult. Napoli-di-Romániából Malvasiai hajókon ment oda, Antoniai és Kaler-gi nevű polgároknak vezérlések alatt egy expedíció, 's ez oda Aug. 14-kén kiszállván a' Garabusai erősséget és Kissamót is elfoglalta, melynek következtetésében íratik, de meg nem egészen bizonyosan, hogy a' Sfakiai, Cydoniai, Selioi, Apokoronai 's több más vidéki lakosok is felkeltek volna a' Törökök ellen.

Ibrahim Basa ismét vissza ment, minekutánna a' tenger partokon való vizsgálódásait elvégezte, Tripolitzához; olly határozással lévén, hogy semmi nevezetes próbát nem teszen már most addig, míg Egyiptomból újabb segítsége nem érkezik.

Gyujtó Kapitány Kanarinak két fiai Frantzia Országba megérkezvén, ott a' Görög pártfogók' Biztossága által neveltetnek. Most S. Bricében Piscatorinál tartozkodnak, a' ki nem régen Görög Országot beútozta.

Itt következik a' Hydrai Ujságból Aug. 29-dikén, azon bátor próbatételnek körülállásos leírása, melyet ő az Alexandriai kikötőhely ellen tett: — „

„Hydra Aug. 29-dikén. Aug. 4-dikén evezünk-ki (ezeket Skufo Diomedes adta által az Ujságírónak kihirdetés végett; ezen Skufó pedig maga személyesen jelen volt ezen expedíción, 's éppen a' Kapitány Tombasi hajóján ülven, mindeneknek szemmel látó tanúja volt) a' Hydrai kikötőhelyből, két hadi hajókkal

és három Gyujtókkal, mellyek közül a' két elsőket Tomasi és Kriesi Kapitányok, a' Gyujtókat pedig a' vitéz Kanari vezérlették. A' mondott hadi hajóknak neveik, Themistocles és Epaminondas. A' Kanari fő vezérlése alatt a' más két Gyujtókat Vako Antal, és Buti Manoli vezették. —

„A' kedvező szélnek segedelmével Aug. 10-dikén a' napnak feljöte előtt egy órával szemünkbe tűntek Egyiptom' partjai, a' midőn valami 7 mértföldnyire szemeink előtt láttuk állani Arab-Kulesst, vagy más nyelven a' Szeretsen-tornyot, a' melytől tehát, hogy az ellenség réánk ne esmerjen, nyugotra fordítottuk hajójaink órraikat.

„Nap-feljöte után 2 órával a' Kapitány Tombasi által vezéreltetett Briggre mentek-fel a' három Gyujtó Vezérek Kapitány Kriesivel együtt, a' végre, hogy a' következni fogó próbatétel eránt tanácsot tartsanak, melyben mindenik Kapitánynak elibe szabattott, hogy mitévő legyen, név szerént a' Gyujtó Kapitányoknak különösen szívekre köttetett, hogy a' kikötőhelybe beérkezvén nagy vigyázással legyenek, hogy valamiképpen az ott álló Európai sok kereskedő hajóknak valami kárt ne okozzanak. Nap-feljöte után valami 3 órák teltek vala el, midőn a' Gyujtók Alexandriához közelítettek. Mi a' Themistoklessel és Epaminondással a' kikötőhely előtt maradtunk, 's ott le's fel evezve vártuk a' próbatétel' kimenetelét, azért, hogy a' Gyujtóba tűz vettetvén 's a' Kapitányok a' magok bárkájikkal a' kikötőhelyből kijöven, mi őket itt azonnal oltalmunk alá vehessük.

„Éppen 10 és 3 fertály óra, avvagy nap-feljöte előtt egy óra és egy fertály vala, midőn a' Gyujtókkal a' bárkák a' kikötőhely' szájához megérkeztek. Mint legjobb evező a' Kanari Gyujtója ment elől; a' más kettők követték. A' szokás szerént azonnal megjelent a' kikötőhely'-mestere a'

Kanari hajóján, a' ki őtet jó szívvel fogadta, betsületesen leültette, ujságokat kérdezett tőle, hanem azt, hogy a' hajórol eltávozhasson, többé meg nem engedte. Az ellenséges Admirálsi hajó 's négy Török Fregátok éppen az Egyiptomi Satrapa' ablakai előtt sorban állván, Kanari a' kikötőhely'-mesterének láttára egyenesen ezen hajók' sorának közepe'-pontjára intézte erányzását, hanem éppen azon szempillantatban, midőn feltett céljához már illy közel állana, elárulá az irigy szerentsé a' Görög Kapitány' vitézségét 's megfosztá őtet a valóban megérdemlett győzedelmi koszorútól. Az addig kedvezett szél egyszerre megszűnván, éppen ellenkező következett helyébe. Minden iparkodásai füstbe mentek Kanarinak, hogy az ellenség' Admirálsi hajójához juthatott volna, mellyet a' Kapitány látván, egy más ellenséges hajós csoportnak bocsátotta Gyujtóját, de ezen iparkodása is fogatlan maradt; innét is más felé tsapta a' szél a' Gyujtót, a' melly e'-szerént minden kártétel nélkül tsak üress lármsinálással égett-el.

„Füstbe menvén e'-képpen az első Gyujtónak minden iparkodásai 's ez által az ellenség mindenekről tudósíttatván, már most a' más két Gyujtók semmi további próbát nem tehettek, hanem hogy megmutassák, hogy mennyire megvessék ellenségeiket, 's hogy melly igen meggyőzettek legyenek ők a'-felől, hogy az ő ellenségeik a' magok megtartását most is tsak az elementumoknak a Görögök ellen való özszeesküvésének köszönhették, azonnal tulajdon zászlójikat függesztették ki bárkájokra, 's úgy eveztek ki minden félelem és bántódás nélkül, szép és jó rendel, a' kevély ellenség' kikötőhelyéből.

„Hijába indultak hét ellenséges bárkák, Kapitány Kanarinak nagy sebeséggel utánna, hogy beérvén elfoghassák; mert a' mi Briggeinket is készen találták a' ki-

kötőhely előtt állva, mellyek azonnal oltalmazások alá vették őtet, a' Török bárkák ellen.

„Éppen ekkor már egy Frantzia Brigg is megjelent vala a' Kanari bárkájának kergetésére, mint ha ez is a' Satrápától vette volna a' parantsolatot a' Görög vakmerő bátorságnak megfenyítésére 's a' több Görög Gyujtóknak attól lehető elrettentésekre, hogy illy nyaktörő próbatételekre többé vetemedni mérészeljenek. Azonban a' Frantzia Ágyúzóknak minden gyakorlotsági tehetségeik mellett se' vallott Kanari legkissebb kárt is, 's a' mi hajójink, minekutánna őtet minden hozzátartozó emberekkel együtt szerentsésen megmentették, velle együtt nap'lemente után két óra mulva az Alexandriai kikötőhely elől eltávoztak.

„Viszszafelé való útunkban öt ellenséges hajókat láttunk evezni Satáliából Alexandria felé, 's mi ezekkel azonnal szembe szállván, egy 16 ágyús Briggjeket meggyujtottuk és felégettük, hanem a' 45 Matrozokat 's 36 tengeri katonákat, az égő Brigről magunk kifogván, életben megtartottuk. Ezen hajót nem Gyujtó, hanem tsak golyóbisok által gyujtottuk meg. A' más négy Török hajók elszaladtak.

„Aug. 15-dikén ismét szembe találkoztunk egy Brigg formára épült ellenséges hajóval, melynek Leuka a' neve. Tüzi fával volt terhelve, és 95 Török Matrozok 's egyéb féle tengeri katonák ültek rajta, kik, látván hogy sokkal többen vagyunk nálunknál, elébb nem akarták megadni magokat: de nem soká réa vették az engedelmeskedésre, 's mindnyájok feladták magokat kegyelmünkre (discretióra); kiket mi azután, valamint szintén azokat is, kiket az elégetett Brigről magunk kifogtunk vala, Lakavánál szabadon bocsátottunk 's oda kiszállítottunk, tsak a' Leukát 's a' rajta találtatott terhet tartván meg, mint igasságos nyereséget, magunk-

mak. Ugyan ezen helyen visszaadtuk szabadságát azon kikötőhelyi Mesternek is, kit Alexandriánál hajónkon letartóztatván, magunkal elhoztunk vala.

„Végezetre 15 napokig tartott utazás után a' Hydrai kikötőhelybe Aug. 15-dikén estve vissza érkeztünk, a' melly egész idő alatt nem veszítettük-eltöbb társainkat kettőnél, kiknek neveik T z i t z a Panteli és C h u n d a János. Rokonink, maradatok örök emlékezetben nállunk! Sebet kaptak négyen, úgy mint: Constantinidi, Glava, Dimu és Pfara.

„E' vala kezdete, e' vala vége expedíciónknak. De részrehajlás nélkül és lelkiismeretünk szerént vallást tenni tartozunk a' felől, hogy ezen próbatételünkben a' maga kötelességét senki el nem mulatta, 's a' mi vitéz Gyujtó-vezéreink, a' magok dicsőséges híreknek neveknek 's édes Hazájok' benne helyheztetett bizodalmanak ezen alkalmatossággal is megfelelték.“

Azon Konstanczinápolybol Sept. 26-dikán indult tudósításokban, mellyekből valamit a' közelébbi M. Kurírban is kiadtunk, a' Lord Cochrané' készülteiről is emlékezet tétetett, melyből a' látszik, hogy a' Török fő városban nagy felindulást okozott már tsak a' híre is ezen Anglus Lord készülteinek: — „

„Az a' hír (úgy mond) melly a' közönséges levelekben már ide (Konstanczinápolyba) is megérkezett, tudniillik, melly azt illeti, hogy Lord Cochrané a' Görögöknek segítségekre akarna jöni 's e'-végre már hajókat is szerzett volna, itt nagy, 's ha a' dolog megtalálna valóságosulni, valósággal méltó félelmeskedést okozott, még pedig nem annyira magánál a' Fényes Portánál, hanem inkább az itt 's a' Török birodalomnak egyéb részeiben is nagy számmal tartózkodó Anglusokra 's általjában az egész keresztyén kereskedői Státusra

nézre; mert a' mi magát a' Portát nézi, ő a' maga ügyének igasságos voltába 's az Angliai Országlószéknek hatalmasságába, sőt a' Török birodalom' tulajdon erejébe is helyheztetvén bizodalmat, még tsak hitelt sem ad ezen hírnek: hanem a' kereskedők vették igen nagyon a' szívekre a' dolgot, azt forgatván elméjekben, hogy melly veszedelmes következésektől tarthatnának ők abban az esetben, hogy ha talám tsakugyan találna valami lenni a' dologból. A' Smyrnai 's más nagy Török kereskedő városokban is így van pedig a' dolog. Mindenütt az a' gondolat gyötri az elméket, hogy a' Lord Cochrané egész tengeri expedíciójával a' Török birodalom' tengeri partjainak felprédáltatására kell azoknak czélozni, a' kik ezen expedíciónak előmozdittatásán dolgoznak. Valósággal nem is lehet kegyetlenebbet gondolni annál (így fejezi-ki magát a' Konstanczinápolyi tudósító), mint hogy azon szerentsétlen Török tengeri vidékek, a' mellyek már öt esztendőktől fogya szenvedik ezen sok féle hadi inségeket, már most még az Európai szédelgő fejű Prédálók' pusztításaikra is kitéttessenek. De bízunk mi ahoz, hogy ezen nagy veszedelmeket Nagy Britannianak törvényessége, ha mindjárt semmi egyéb tekintetek fel nem indítanak is, az ő oltalma alatt lévő kereskedési intézetekről 's a' Levántén tartózkodó egész keresztyénségről el fogja fordítani tudni, 's akarni is fogja elfordítani.

„A' Messolongiben kijövő Ujságok, mellyek Bétsbe megérkeztek, már egész Sept. 7-dikéig kiadták azon várörökre emlékezetes ostromoltatásának leírását. Ezen leírásban is találatnak sok olly nevezetességek, a' mellyek, ha szintén az egész leírás nem is, nagy részint megérdemlik, hogy summásan kiszemelgetvén, ide tétessenek, annyival is inkább,

hogy ezen várnak ostromoltatása már Május' elejétől fogva folytattatik, a'-nélkül, hogy még eddig csak gyanítani is lehetne mostanság történendő megvétetethetését. Így következnek ezen summázatok is: —

„Messolongi, Aug. 25-dikén (utóbb Aug. 24-dikén végeztük-el). Tegnap azon kőfalunkat döngették az ellenség' golyóbi-sai, mellyet mi azólta építettünk, miolta ő a' mi Franklinunkat elfoglalván, arról nekünk sok kárt kezdett vala tenni. Az éjjel dühös módra hányta ugyan oda a' Gránátokat, egy-egy versben hatot vetvén: de nem tett semmi kárt; mi is dühösség-gel tüzeltünk az ő Battériájira. Ma reggel egy végtiben négy órát tartott mind két részről az ágyú és puska-tüz; melly után holtakhoz hasonlító módon elhalgatott mind a' két rész. Egy szökevénytől, ki az ellenség' táborából jött hozzánk által, ezek adattak tudtunkra: — „Az egész ellenséges armádánál közönséges kedvetlenkedés uralkodik; nem régen valami Epidemia forma is kezdette magát mutatni a' Török katonák között, melynek a' sok inség és rossz élet az okozójik. Szalonában egy Pascho nevű Görög katonát fogtak-el a' Törökök, a' ki kérdőre vonattatván megvallotta, hogy ő már egyedül 50 Törököt ölt-meg, melyre nézve őtet a' Kiutajer (Reschid) egy föld alatt lévő tömlötzbe tétette addig is, míg majd valami igazságos ítéletet fog bűnös fejére kimon-dani. Beszéli ezen Szökevény, hogy a' Törökök még csak valami Banussi Sévráni nevű Basát várnak segítségekre, 's ha az megérkezik, azonnal még egy újabb próbát fognak tenni, hogy Messolongit rohanás által elfoglalhassák. A' tőlünk elvett Franklint nem szűnik erőssíteni az ellenség. Ő az a'-között és a' mi kőfalunk között lévő várarkoknak betöltésén iparkodik, mint ha onnét akarná tenni rohanását. Hanem a' Görögek éjjelnappal talpon állanak; vigyáznak, 's minden szempillan-

tatban készek a' viaskodásra. Ma délután három pátriótájinkat sebessité-meg egy széllyel pattant bommi, még pedig az egyiket halálosan.

„Aug. 26-dikán. Mi ismét elkezdettük ma reggel az ellenség' Egyesület nevű töltésére való ágyúzást: az ellenség pedig ma ismét Gránátokat kezdett hajgálni a' Tellre és Kosciuskóra, mellyek által megsebesítette egy Ágyúzónkat és két egyéb katonájinkat.

„Aug. 27-dikén. Ma reggel nap'-feljötte előtt a' Görögek mind a' bástyákon állottak fegyveresen; olly gyanút kaptak vala, valami jelekből, hogy a' Törökök meg akarják próbálni a' berontást. Tettek vala is a' Franklinról valami olly forma mozdulásokat, mellyek által ezen gyanúra okot szolgáltatottak; a' Franklin körül félóraig tüzeltek réánk puskákkal. De úgy nyilatkozott-ki végezetre a' dolog, hogy még nints' kedvek ezen nyaktörő próbára. Ma déltájban üveg gránátoknak hajgálásával udvaroltunk a' Kiutajernek; az Egyesület töltésére hánytuk őket's az egyéb sántzokra is. Ezeket nem régen a' Török hajókon fogták-el a' Görög hajósok; azért szollnak a' Görögek tsufolódva e'-képpen, hogy ezen gránádokat a' Török Császár küldtte nekik ajándékol.

„Aug. 28-kán. A' munka részünkről tüzesen folytattatik; még mind erőssítjük magunkat, a' hol csak szükségesnek gondoljuk. A' mult éjjel 3 egész órát tartott a' legdühösebb ágyúzás mind két részről, melly alatt öt Görög katoná kapott sebet, 's az a' derék ifjú katoná Panteleon Platyka megöletett; kit az egész város esmervén vitézségéről, most mindenektől bánkodással sajnáltatik, olly szép katonai pompával temettetett is el, milyent csak a' terhes környülállások megengedtek. Rogon Jó'sef az Érsek tartott felette halotti megtisztelő beszédet, melyben ezen ifjú Görög hősnek barátjaihoz fordulván, intet-

te őket, hogy kövessék ezen nagy szívű barátjok' nyomdokait. Beszédét ezen szavakon végezvén az Ersek: Örökké való emlékezetben fog maradni köztünk a' te neved kedves ifjú hazafi Rokonunk! — e' szavakat a' jelen lévők is mindnyáján utánna mondották az Erseknek hangosan felkiáltva.

„Aug. 29-kén. Ma az esett értésünkre, hogy ezen napokban Bekir-Tsokador Aga 50 emberekkel megérkezett vala a' Reschid táborához segítségül, de nem soká 250 emberekkel tért vissza onnét. Az ágyúzás és bombihányás félbeszakadás nélkül folytattatik. Tegnap a' történt, hogy Ágyázó Kapitány Thanu Anastási, a' Generális Kitzo sergénél éppen mikor czélni akart az ágyúval, megtsapta egy ellenséges golyóbis, de tsak gyengén.

„Aug. 30-kán. Múlt éjféltől megszünt az ágyús, de a' puskatúz reggelig tartott; akkor ez is megszünt, 's délig halgatás uralkodott. De délután ismét elkezdődött a' kegyetlen munka, 's két katonáink megölettek, egy sebet kapott. Mi is felelgettünk a' Törököknek, hanem, hogy mi kárt tettünk nekik, azt mi nem tudhatjuk.

„Aug. 31-dikén. Múlt éjféltől fogva meg nem szünt a' legdühösebb ágyúzás; tsak reggel felé tsendesedett még is valami. Két Görög atyánkfijai levének halál' áldozatjaivá; egy megsebesedett. Az után tsendesség következett.

„Az ellenség még mind iparkodik, hogy a' Franklinon belől lévő árkot betölthesse: de mindenkor talál valami akadályra, melly miatt nem haladhat előre. Alig kezdette vala az árok' széléhez hordani a' földet, a' Görögök annak titkon neki esvén, azt lopva elhordták onnét, 's mind addig hordták míg tsak az ellenség eszébe nem vette, hogy hova lesz a' föld, 's miért nem telik az árok; ma dél előtt

pedig a' miatt ment füstbe az ellenség' munkája, hogy mi beástunk az ő dolgosai alá 's három jó forma bombit helyeztetvén-be a' minába, még pedig legnagyobb nagyságú bombikat, 's mikor ezek fellobbantak, akkor, készen várakozó katonáink a' Franklinon belől már készen lévő ellenséges sántzokra rájuk rohantak, és itt láttuk tulajdon szemünkkel, hogy megrettenthetetlen katonáink sőt még munkásaink is az Isten ujjai által vezéreltetnek. Az a' munka, mellyet az ellenség 40 napok alatt tett, egy pillantat alatt mind semmivé tétetett. A' Görög tüztől úgy megijedtek a' Törökök, hogy tsak látták, 's már megfutamodtak előtte. Már most ők is vas és üveg gránádokkal köszöntöttek bennünket. De melly megrettenthetetlenség, melly elmebéli jelenvalóság vala ez a' miénkben! Akár melly nagy számmal megsebesedtek mártyrjaink, e' nem használt semmit a' Törököknek, ha bár egymásra hullottak volna is a' Görög mártýrok. Éppen nem. Néhány idegen jelen lévő tiszték, de ez nem is lehetett volna különben, e'képpen kiáltottak-fel: — „Ámbár a' Terribilének (ez a' neve azon Battériának, mellyet a' Görögök most elfoglalni iparkodtak) elfoglaltatása, nagyon terhes problema vala a' megfelytetésre, sőt a' lett volna ez még egy nagy „gyakórlottságú derék vezérnek is, de tsak „ugyan megmutatták azt ma a' Görögök „az egész világ' szemei előtt, hogy ők jó „katonák, jól vagynak orgazináltatva, és „hogy rajtok győzedelmeskedni nem lehet.“

„E'képpen érték-el a' Messolongit védelmező Görögök azt, hogy a' Törököknek azon sántzaikat és töltéseiket, mellyeket ezek a' Franklinnak elfoglalása után, ezen belől a' vár' falai felé készítettek vala, 's a' mellyeken még a' várnak elfoglalathatása eránt magoknak valami kevés

reménséget fenntarthatnak vala, úgy szoll-
ván tsak egy tsapás által elfoglalták. —

„Már most a' kevély ellenség is le-
vette ezen sántzokról a' maga Kiutarjének
Satrapai Zászlóit 's az Egyesület' töl-
tötteire függesztette-ki, 's már most in-
nét kezdette ágyúit a' Görögökre bömböl-
tetetni, melyet, valamint szintén egyéb
Battériájirol is nagy vakmerőséggel foly-
tatott, melyből mi azt hoztuk-ki, hogy
Reschid maga is lejött zászlajával együtt
a' sántzokhoz, hogy sergeit annál inkább
feltüzelhesse. De hát ugyan hogyan tüzel-
heti ő fel a' Török sergeket? Hát nem lát-
hatták-é ezek szemeikkel, hogy mihelyest
ő azt kifüggesztette, a' Görög Stutzosok
annak toronyforma tetejét azonnal lelövöl-
dözték, 's tsak a' golyobissa maradott
rajta. —

„A' verekedés még most is tart, még
pedig nem tsak ágyú 's puska golyóbisok-
kal, hanem darab fákkal, kövekkel, kézi
gránádokkal 's egyebekkel, a' mivel tsak
egymást gyilkolni lehetett. Már három órá-
ja, hogy lement a' nap, midőn mind ezek
így folynak.

„September 1-ső napján. Tegnap est-
veli 9 órakor még ekképpen a' legnagyobb
felmérgelődéssel folytak a' dolgok. A' Gö-
rögök, minekutánna az ellenségnek a'
Franklinon minden eddig tett munkálodá-
sait semmivé tették, végezetre az Egyesü-
let' töltésének tetejére is felmásztak, 's ek-
kor még hevesebben kezdttek kardjaikkal
minden felé széllyel tsapkodni a' Tsalmá-
sok, fejeiket a' fal mellé dugván: de vé-
gezetre innét is tsakugyan futásra vették
ők a' dolgot, 's illy szerentsével egész az
ő hátulsó sántzaikig kergettük őket, 's még
az Egyesület' töltéseit is elfoglaltuk.

„A' mi vesztésünk ezen verekedésben
20 elesett mártYROkból és 45 megsebese-

dett hősökből állott. De az ellenség még
többet vesztett, mert 100 lovat és Öszvért
terhelt-meg elesett emberekkel; 's a' se volt
kevesebb a' mit magok a' vállalkon elhur-
tzoltak, úgy hogy közel 300 legjobb ka-
tonákat elvesztették azon sántzokkal együtt,
a' mellyekbe illy sokáig tartott fáradságos
munkájok után legfőbb reménséget hely-
heztek.

„Éjfélt után nagy tsendesség lett az el-
lenségénél; kétség kívül újabb hadi forté-
lyoknak kigondolásán töri a' fejét. Majd
meglátjuk, hogy többre mehet-é ezekkel is.

„De valyon hitelt fog-é az Olvasó vi-
lág adni annak, hogy ezen verekedésekben
tizenöt esztendő's Görög legénkék is a' Tö-
rökökre rohanván; kibeszéllhetetlen vak-
merőséggel hajgáltak reájok a' köveket.
Pedig ez valóságos tiszta igazság, valamint
szintén az is, hogy éppen ezen kövek,
mellyeket a' Törökök a' miéinkre vissza
hajgáltak, véresek voltak. A' ki ezt nem
hiszi, kérdezze-meg felőlle magokat a' Tö-
rököket.“

A m é r i k a.

Egész Amerikában találatnak Hum-
boldt szerént, a' hozzá tartozó szigeteket
is oda számlálván 34,942,000 emberek. Ezek
között vagynak 38 p. C. az az 13,471,000
fejérek; 25 p. C., az az, 8,610,000 Indu-
sok; 19 p. C., az az 6,433,000 Feketék;
és 18 p. C., az az 6,428,000 Kortsosok
(Zavarékok).

Van köztök: 22,486,000 Romai Ca-
tholikus — 11,636,000 Protestáns —
820,000 Pogány.

Beszéll: 11,647,000 Ánglus — 10,504,000
Spanyol — 7,593,000 Indus — 3,740,000
Portugllus — 1,242,000 Frantzia — 216,000
Hollandus, Dánus és Svétzia nyelvet.

Az eddig volt Spanyol plántatartományokban laknak 16,910,000 emberek, kik között találhatunk ugyan Humboldt úr szerint: 7,530,000 Indusok — 6,328,000 Kortosok (zavarékok) — 3,276,000 Fejérek — 776,000 Feketék.

Az egész Fekete népet, a' melly fenn 6,433,000-re tétetett osztja ugyan ezen nevezetes Író, 5,047,000 Rab szolga, és 1,386,000 Szabad Feketékre.

B a v á r i a.

A' Monachiumi ujság ezeket jelenti
Okt. 19-dikén: — „

„Lajos Király Ő F. ge azon esküvésnek letételére, mellyet a' Constitúció X-dik Titulusának 1-ső Czikkelye szerint a' Királyoknak az Ő Országlásra való lépésekkor le kell tenni, ma, délelőtti 11 órát méltóztatott meghatározni 's megparantsolni, hogy ezen órára minden Státusministerek, 's a' Feldmarschall, a' Residentziába gyűljenek össze, melly szerint amazok a' Király szobájiba a' határozott időre 's a' Státustanáts a' kirendelt szobába megjelenvén, a' Státustanáts hírt vett, hogy Ő Felsége a' maga szobájiból, Károly Princz, a' Státusministerek, a' Feldmarschall, a' Testörző sereg' Stábalisai 's Kapitányai, a' szolgálaton lévő Generális és Szárny Adjutánsok, Czerimoniamesterek, 's Kamarások által kísértetve, a' Kir. szobáktól fogva a' Státustanáts szobájáig sorban álló Lántsás Testörző sereg' sorai között, ezen szobák felé közelítene: ehez képpent ezen Tanáts Ő Felségének a' szél-ső szoba' ajtójáig elejébe menvén, innét

békísérte Ő F. gét azon szalába, hol a' telyes számú ülések szoktak tartatni, 's a' hol a' thrónus fel vala állittatva. Ő Felsége ennek második gráditsfokán az ülő hely előtt megállani méltóztatván, Károly Princz annak első fokára a' Király jobbjára felől állott. A' szolgálaton jelen lévő Tisztikarok a' thrónust vették körül. A' Státusministerek jobb és bal felől félkerületet formálván, ehez tsatolták magokat a' Státustanátsok, 's minekutánna mindenek így elrendeltetve állottak, Státusminister Gróf Reigersberg, mint legidősebb Státusminister, a' Királyhoz közelített, 's Ő Felségének helybehagyásával illy beszédet intézett Ő F. géhez: — „

(A' többi következik).

B é c s.

Battyáni Johanna. Grófné Asszony, született Kesselőkői Majthényi Bárá Kisasszony, Néhai Gróf Battyáni Antalnak, Német-Ujvár Örökös Urának, Cs. K. Kamarásnak 's Titkos-Tanátsos Úr Ő Excellentziájának Özvegye, Csillag-keresztes Dáma, életének 52-dik esztendejében, máj-gyuladás miatt, a' folyó hónapnak 20-dik napján az Urban boldogult elnyugodott. A' holt test Kövesdre a' Battyáni Grófi Familia' temető helyére vitetett-le Magyar Országra.

I g a z í t á s. — A' közelébb költ M. Kurír utolsó levél-lapján a' második hasábon alól-ról felfelé a' 16-dik sorban, Antal helyett, Annát kell olvasni.